

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા
સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

સત્સંગ પ્રાણ : પ્રથમ ખંડ

પ્રશ્નપત્ર - ૧

સવારે ૯ થી ૧૨]

રવિવાર, ૧૮ જુલાઈ, ૨૦૦૪

કુલ ગુણ : ૧૦૦

નોંધ : જમણી બાજુએ આપેલા અંકો જે તે પ્રશ્નના ગુણાંક દર્શાવે છે.

(‘વચનામૃત’ના આધારે)

પ્ર. ૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ સૈદ્ધાંતિક વાક્ય, દૃષ્ટાંત કે વિષય પર મુદ્દાસર નોંધ લખો. ૨૧

૧. માહાત્મ્યરૂપી ખટાઈનો સિદ્ધાંત દૃષ્ટાંત આપી સમજાવો.
૨. મોક્ષના કામમાં આવે તેનું નામ બુદ્ધિ - પં. ૩ ના આધારે.
૩. પાકા સત્સંગીની વ્યાખ્યા - ગ. પ્ર. ૭૬ના આધારે.
૪. મનોમય ચક્રની ધારાનું દૃષ્ટાંત.
૫. સર્વ જગતના આધારરૂપ સંત.

(બ) નીચેનાં અવતરણોની પૂર્તિ કરો અને વચનામૃતનો ક્રમાંક ટાંકો. ૧૫

૧. પંચ ઈન્દ્રિયો દ્વારે પણ અંતઃકરણ નથી.
૨. પરમેશ્વરની વાતમાં જેવા ગુણ આવે છે.
૩. ભગવાન તે જીવોના નિવૃત્તિ થઈ કહેવાય.
૪. અને જેને એવું સાધુપણું લેશમાત્ર માન નથી.
૫. જેમ નેત્રે કરીને અનંત અતિશય નીચ છે.

(ક) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષય ઉપર અભ્યાસક્રમના ‘વચનામૃત’નો ક્રમાંક નોંધી બે અવતરણો લખો. ૪

૧. ભક્તિ
૨. મનુષ્યભાવ-દિવ્યભાવ

(‘સ્વામીની વાતો’ના આધારે)

પ્ર. ૨ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો. ૫

૧. હૃદયમાં ટાકું ક્યારે રહે ?

૨. પાંચ પ્રકારની ગ્રંથિઓનાં નામ આપો.
૩. સત્સંગી કા કેસા કલ્યાણ હોતા હૈ ?
૪. મહારાજનો રાજીપો મળે તો શું થાય ?
૫. બુદ્ધિયોગ શું છે ?

(બ) કૌંસમાં આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો જવાબ શોધી ખાલી જગા પૂરો. ૫

૧. જીવ પણ વર્તે તો બ્રહ્મરૂપ થયા વિના રહે નહીં. (નિષ્કપટ, નિર્માની, નિષ્કામી)
૨. જાણ્યા વિના સુખિયો થાય નહીં, એમાં કાંઈ સંશય નથી. (જ્ઞાન, સ્વરૂપ, મહિમા)
૩. ચંદનને ઠેકાણે છે. (ભરતખંડ, મનુષ્યદેહ, હેમગોપાળની ઝાડી)
૪. જેને જેટલું ભૂંડું આચરણ થાય છે, તેટલું છે. (અજ્ઞાન, માન, દુઃખ)
૫. જેવો છે, તેવો તો જણાય જ નહીં. (ખપ, મહિમા, સત્સંગ)

(ક) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષય પર વિસ્તૃત નોંધ લખો ૧૦

૧. શ્રીજીમહારાજનું પુરુષોત્તમપણું.
૨. બ્રહ્મરૂપ થઈ પરબ્રહ્મની ભક્તિ કરવી.
૩. સંતમહિમા

(‘બ્રહ્મસ્વરૂપ પ્રાગજી ભક્ત’ વિસ્તૃત જીવનચરિત્રના આધારે)

પ્ર. ૩ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષય પર નિબંધ લખો. ૨૦

૧. અક્ષરબ્રહ્મના ઉદ્ધોષક
૨. સેવાના વ્યસની ભગતજી મહારાજ
૩. પ્રાગજી ભક્તની બ્રહ્મસ્થિતિ

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિષય પર નોંધ લખો. ૨૦

૧. ભગતજીને સ્વામીશ્રીના ત્રણ વર
૨. ભગતજી અને પવિત્રાનંદ સ્વામી
૩. ભગતજીની બાળલીલા
૪. જૂનાગઢમાં અભૂતપૂર્વ સન્માન

